

Vadászati tárcza.

Hiusvadászat kertek között.

Közlő: *Biok Zoltán*, m. kir. erdőgyakornok.

Nem mindennapi, sőt mondhatnám igazán ritka esetet írok le a következőkben, mely tisztelt szaktársaimat s azok közül különösen a vadászembereket érdekelheti.

Az észak-keleti Kárpátok Galicziához és Bukovinához közel eső részeiben, — hol a rengetegeket képező erdők közepette a helységek egymástól meglehetősen távol, mint mondani szokás: az Isten háta mögött fekszenek — nem épen tartozik a ritkaságok közé, hogy a tél folyamán egy-egy hideg éjszakát követő reggelen, ruthén polgártársaink egyike-másika azzal köszönt be hozzánk „jó reggelt“ helyett, hogy a falu végén lévő keresztnél, az „oblázon“ szarvasokban gazdag vidékünk vadállománya egy vagy két példánnyal az éjjel ismét megkevesbedett. A környéken nap-nap mellett garázdálkodó farkasoknak estek áldozatul.

Az pedig határozottan a mi vidékünknek, Máramarosnak a különlegessége, hogy télen, midőn az erős hidegek mellett nagy a hó, meleg szobából, ablakon keresztül gyönyörködhetünk a lakásunkkal szemközt levő hegyoldalban legelésző szarvasbikákban és tehenekben.

Viszont arra is volt már több eset, hogy egy-egy anyamedve egy éves bocsával a falu feletti hegyoldalról kedvteléssel nézte az utczán hógolyókkal egymást dobáló gyermekek mulatságát.

Az ilyenféle esetet itt szinte megszokta az ember.

De már azt az esetet, mely januárban, a bustyaházai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó királymezői erdőgondnokság székhelyén, magában Királymező községben fordult elő, igazán érdemes feljegyezni, annyiival inkább, mert e vaddus vidéken a legöregebb emberek sem emlékeznek hasonlóra. Végtelenül sajnálom, hogy e párját ritkító eseménynek szemtanuja nem lehettem s így az egész Orosz Antal m. kir. erdőőr elbeszélése után — ki szerencsés volt a ritka vadat terítékre hozni — írhatom le.

„Folyó évi január hó 20.-án — így beszélte el az erdőőr — délben 12 óraker érkeztem haza a tüzfavágásból s a tisztí-szállóval szemben levő lakásomba csak ép annyi időre tértem be, hogy

fegyveremet és vadásztarisznyámat szobámban felakasztottam; s azután megindultam a közeli faraktárba, hogy a tűzifa-rakásolást ellenőrizzem.

Alig léptem ki az utcaajtón, midőn egy hasábtüzfát fuvarozó szegődött kincstári erdőmunkás torka-szakadtából kiáltja, hogy a tisztí-szálló udvarán levő fán egy vadmacska van. Oda néztem s láttam, hogy e pillanatban valami nagy tömeg veti le magát a fáról, míg a fa tetején remegve huzódik meg a kincstári orvos házimacska.

Ezt látni, fegyveremért és tőltényeimért szobámba szaladni egy pillanat műve volt, de már midőn a tisztiszálló udvarába értem, az emberek kiabálásától megriadt állat — melyet futtában rögtön megösmertem, hogy nem vadmacska, hanem hiuz — a harmadik kertben járt.

Nem késtem sokáig, hanem durva göbecessel töltött fegyveremmel célba vettem vadállományunk eme legveszedelmesebb ellenségét s a tőlem úgy 70—80 lépésnyire menekülő vadra rálöttem. Képzhetni, mily nagy volt örömöm, midőn lövésem után a hiuzt összeesni láttam; de ez az örömöm csak egy pillanatig tartott, mert a szivós állat csakhamar felugrott, forogni kezdett s kezdetben lassu lépésben, később gyorsabb ütemben, ismét szaladásnak indult.

Ezt a reám nézve kedvező pillanatot arra használtam fel, hogy magamat egy pár kertkerítésen átvetve üldözöttem után fussak s annyira beközelítsem, hogy második — de most már golyóval tett — lövésemet alig 35—40 lépésnyiről tettem rá, oly szerencsével, hogy a hiuz tűzben rogyott össze. A golyó farba találta és nyakán jöti ki.

Az elejtett vad nőstény volt s már első tekintetre észre lehetett venni, hogy az állat, mely közel oly nagy volt, mintegy jól kifejlődött egyhetes borju, meglehetősen sok éveket számlált, mert rőtbarna csuháján levő rendetlen foltocskái nem birtak a fiatal kort jellemző élénk színnel s fogai is töröttek és rozszak voltak.

Vadászszakmányommal hazatérve, annak testhosszát 110 *cm.*-nek, farkát 16 *cm.*-nek, magasságát pedig 67 *cm.*-nek találtam; súlyát becsültem úgy 20—25 *kg.*-ra.

Szerény ebédem elköltése után, vadász kíváncsiságom arra készítetett, hogy kipuhatoljam, honnan jött e veszedelmes vad községünkbe s mi kényszeríthette ezt az óvatos állatot arra, hogy fényes nappal házimacskára vadásszék.

A friss hóban szépen látszott nyomokat követve rájöttem, hogy a hiuz Királymező község u. n. alsó falujánál a Scsorni völgyből jött a falu felé, mindenütt a kertek felett; a régi falunál már egy szegődött erdőmunkás házi kertjében találtam meg nyomát egyenest az istálló felé tartva; valószínű, hogy itt pillantotta meg a macskát, mert e helytől ugrásokban ment egészen a tisztiszálló udvarában levő fáig, melyre prédája után fel is szökött s valószínűleg el is csipi kiszemelt áldozatát, ha az épen jókor jött kiabálás által nem kényszerül az elkésett menekülésre.

De hogy mi készíthette az annyira óvatos állatot e vakmerő és szokatlan lépésre, annak okát nem tudtam megtalálni.

Erdőrünk elbeszéléséhez bozzá kell még tennem, hogy e szokatlan esemény annál feltűnőbb, mert január ama napjain sem nagy hidegek nem voltak, sem pedig nagy hó nem borította a hegyeket, úgy, hogy a déli hegyoldalak legtöbb helyen feketéllettek.

Sém a királymezői, de még a vele szomszédos vaddusabb bruszturai és németmokra i m. kir. erdőgondnokságokban sem észlelték e veszedelmes vad elszaporodását s bár gyakran lehet nyomozni kint a kerületben hiuzt, azt látni, s pláne lövésre kapni rég nem sikerült.

Megfoghatatlan tehát, hogy mi hajthatta a csak reggeli és esteli órákban barangoló óvatos vérengzőt arra, hogy fényes nappal emberlakta helyen járjon zsákmány után vadászni, mikor a hideg nem csigázhatta el annyira, hogy ily vakmerő legyen s azt sem lehet állítani, hogy az éhség kényszerítette volna e rendkívüli kalandra, mert szarvasban és őzben gazdag vidékünk mindig bő zsákmányt nyújt vérszomjának kielégítésére.